

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

อ.พ. ๖๓/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....๖๖.....

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ ในกรณีที่ผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้ง ก็ให้เขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลของตนกลัดไว้ในสำนวน (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) วรรคหนึ่ง)

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ในกรณีที่ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เห็นสมควร หรือกรณีที่มีกฎหมายกำหนดไว้ ให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี สำหรับจำนวนองค์ประชุมในที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม โดยคำวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมากและถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด และในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) วรรคสอง ถึงวรรคห้า)

- กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๑.๔ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมจะมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบและเที่ยงธรรม ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นและทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วสมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก รวมทั้งการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งถือว่ามีความคุ้มค่าในแง่งบประมาณที่ใช้และไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนแต่อย่างใด และประชาชนไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๕ สำนักงานศาลยุติธรรม ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๖ -)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตุลาคม ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ภาสข	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวธนพร เกิดผล	นิติกรปฏิบัติการ
นายทศวิมล เกียรติทัตต์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๘๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี
ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว) ๕

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

- การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) - ๗ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์
การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเพื่อออกระเบียบ
กำหนดเบี้ยประชุมสำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์
หรือศาลฎีกา) เรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๑ - ๑๐๒๒/๒๕๖๑ - ๑๖ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๒๐ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) (๑)
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๘๑๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๕)
- : ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๖)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๗)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี
ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) (๑๐)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา
โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ในกรณีที่ผู้พิพากษาคนใด มีความเห็นแย้ง ก็ให้เขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลลัดไว้ในสำนวน กำหนดหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา โดยให้มีการวินิจฉัย ปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ และกำหนดเกี่ยวกับจำนวน องค์ประชุม มติ และการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓* ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษา หลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก ในศาลชั้นต้นและ ศาลชั้นอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษานั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้ง และเหตุผลของตนลัดไว้ในสำนวน

* มาตรา ๑๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กำหนดเกี่ยวกับการนั่งพิจารณาในกรณีที่มีการคัดค้าน ผู้พิพากษา (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี แล้วแต่กรณี

ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกานั้น ให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคน ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม และให้ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา ประธานแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามี คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่ง ต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใด ได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณาก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย”

๖.๒ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
.....

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
	<p style="text-align: center;"> ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. </p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;"> </p>	

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
	<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า</p> <p>“พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p>	
	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	
<p>มาตรา ๑๔๐ การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ดำเนินการตามข้อบังคับต่อไปนี้</p> <p>(๑) ศาลจะต้องประกอบครบถ้วนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยเขตอำนาจศาลและอำนาจผู้พิพากษา</p> <p>(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก จำนวนผู้พิพากษาฝ่ายข้างมากนั้น ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ ต้องไม่น้อยกว่าสองคน และในศาลฎีกาไม่น้อยกว่า</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก ในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้ง</p>	<p>- แก้ไขถ้อยคำว่า “ศาลอุทธรณ์” เป็น “ศาลชั้นอุทธรณ์” ให้สอดคล้องกับพระธรรมนูญศาลยุติธรรม</p> <p>- กรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคนในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ การที่ผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้ง ควรให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลของตน</p>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>สามคน ในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งของตนกลัดไว้ในสำนวน และจะแสดงเหตุผลแห่งข้อแย้งไว้ด้วยก็ได้</p> <p>ในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณีเห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่</p> <p>ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ ที่ประชุมใหญ่นั้น สำหรับศาลอุทธรณ์ให้ประกอบด้วยอย่างน้อยผู้พิพากษาหัวหน้าคณะไม่น้อยกว่า ๑๐ คน สำหรับศาลฎีกาให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนผู้พิพากษาแห่งศาลนั้น และให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน</p>	<p>และเหตุผลของตนกลัดไว้ในสำนวน</p> <p>ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณีเห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี แล้วแต่กรณี</p> <p>ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกานั้น ให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม และให้ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา ประธานแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน</p>	<p>กลัดไว้ในสำนวนด้วยเพื่อให้ผู้พิพากษาที่ทำความเห็นแย้งรับผิดชอบในความเห็นดังกล่าวของตนโดยการแสดงเหตุผลให้ถูกต้องตามหลักนิติธรรม</p> <p>- กำหนดให้อำนาจแก่ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกาในการนำปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีอื่นใดที่สมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา และที่ประชุมแผนกคดี เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น</p> <p>- แก้ไขจำนวนองค์ประชุมในที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม</p>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งได้ด้วย</p> <p>(๓) การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อ่านข้อความทั้งหมดในศาลโดยเปิดเผย ตามเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้ ต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดลงไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือในรายงานซึ่งการอ่านนั้น และให้คู่ความที่มาศาลลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ</p> <p>ถ้าคู่ความไม่มาศาล ศาลจะงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดแจ้งไว้ในรายงาน และให้ถือว่าคำพิพากษา</p>	<p>คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย”</p>	<p>- เพิ่มคำว่า “แผนกคดี”</p> <p>- เพิ่มคำว่า “แผนกคดี”</p>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>หรือคำสั่งนั้นได้อ่านตามกฎหมายแล้ว เมื่อศาลที่พิพากษาคดี หรือที่ได้รับคำสั่ง จากศาลสูงให้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งตามบทบัญญัติในมาตรานี้ วันใด ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันที่พิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนั้น</p>		
	<p>มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึง กระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณา ของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>บทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกระบวนการพิจารณาของศาล ที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>
	<p>มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๒

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ผ่านช่องทาง ดังนี้

(๑) ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย

(๒) การประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรม โดยที่ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

^๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๑๕ วัน

คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรม ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม และ (๒) ของมาตราดังกล่าวกำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับจัดให้มีการฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๑๕ วัน

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้แจ้งการประกาศการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปยังหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อแจ้งให้ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม บุคลากรในหน่วยงาน กระบวนการยุติธรรมและบุคคลทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ตามวันเวลาดังกล่าวข้างต้น

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น/ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น/คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดประเด็นการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๒.๕ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น และการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

- เห็นชอบ เนื่องจากเป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมใหญ่และประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบ

วิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีให้มีความรอบคอบ เป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าการพิจารณาของศาลยุติธรรมได้มีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียด รอบคอบ และเที่ยงธรรม

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

- มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๖ คน จากจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด ๑๐๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘) เห็นว่า การให้วินิจฉัยคดีโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีนั้นไม่ควรตัดสิทธิในการนำคดีเข้าที่ประชุมใหญ่ได้แม้จะได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมแผนกคดีแล้วก็ตาม เพราะเป็นการกระทบหลักการพิจารณาคดีโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา ซึ่งเป็นการวางหลักกฎหมายสำคัญที่มีผลกระทบต่อสังคม ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติเป็นเวลาช้านาน

คำชี้แจง

การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้ แม้ที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแห่งคดีแล้วก็ไม่ได้ตัดสิทธิที่จะนำเข้าเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีเท่านั้น

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ผลกระทบจากการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้^๓

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

ไม่มี

- เชิงลบ

ไม่มี

ด้านสังคม

- เชิงบวก

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาอันจะส่งผลดีต่อสังคมทำให้เป็นหลักประกันว่า การดำเนินคดีในศาลต้องเป็นไปโดยสุจริต คัมครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล และสร้างความเชื่อมั่นต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม เนื่องจากการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและการประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นพิเศษในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาสำคัญ ทำให้คดีมีความยุ่งยากซับซ้อนและมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี ดังนั้น การแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาจะส่งผลให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น และทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรม

- เชิงลบ

ไม่มี

^๓ การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนทางเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม ผ่านเว็บไซต์ (www.coj.go.th) ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานศาลยุติธรรมได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นควรยื่นตามร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา โดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

โดยที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมได้ออกประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง จัดตั้งแผนกในศาลฎีกา และประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง จัดตั้งแผนกในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค ให้มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีประเภทต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นการเฉพาะตามบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ทำให้คดีแต่ละประเภท นอกเหนือจากไปจากคดีแพ่งและคดีอาญาทั่วไปเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นจำนวนมาก ประกอบกับปัจจุบันคดีมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีอื่นใดที่สมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก จึงสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ ด้วย

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็นการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาตามมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๙ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๐ (๒)

๑.๕ การศึกษานั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

ทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดี

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การพิจารณาพิพากษาคดีคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ภารกิจนี้ไม่สามารถให้เอกชนทำได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ภารกิจนี้ไม่สามารถทำร่วมกับเอกชนได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ภารกิจนี้ไม่สามารถทำร่วมกับหน่วยงานอื่นได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ภารกิจนี้ไม่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง การพิจารณาพิพากษาคดี

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง.....

ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง ข้อ ๑.๑.๓ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ตามหลักนิติธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง.....

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง.....

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของศาลยุติธรรม

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

มาตรการทางการบริหารไม่มีผลบังคับเป็นกฎหมาย

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม มีผลใช้บังคับกับประชาชนทั่วประเทศ

ทยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเป็นบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความให้สอดคล้องกับโครงสร้างและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗)

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบการอนุมัติ การอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็น อย่างไร.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่.....
อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่

- ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

มีความจำเป็นอย่างไร

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี

หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

ระบบผสม

ไม่มีการกำหนดโทษ

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

ไม่มีการกำหนดโทษ

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

ไม่มีการกำหนดโทษ

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน หรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้บังคับกฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง ได้แก่ ประชาชน

ผู้มีบรรดาศักดิ์ในศาล

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ไม่มี

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

ด้านสังคม

- เชิงบวก

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็น การแก้ไขหลักเกณฑ์ การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุม แผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาอันจะส่งผลดีต่อสังคมทำให้เป็นหลักประกันว่า การดำเนินคดีในศาล ต้องเป็นไปโดยสุจริต ค้ำครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล และสร้างความเชื่อมั่นต่อการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลและกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม เนื่องจากการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและ การประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ ในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาสำคัญ ทำให้คดีมีความยุ่งยากซับซ้อนและมีประเด็น ปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี ดังนั้น การแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มี การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาจะส่งผลให้การพิจารณาพิพากษา และการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น และทำให้ การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก ยุติธรรม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ไม่มี

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก.....

- เชิงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ.....

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดย ที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดี

ของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มีการพิจารณาพิพากษารวดคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบ และเที่ยงธรรม

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

ไม่มี

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็น การช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นและทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรม

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้

ไม่มีความต้องการกำลังคนเพิ่ม เนื่องจากการประชุมใหญ่และประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ไม่มี

(ค) งบประมาณที่ต้องใช้ในระยะเวลาห้าปีแรก โดยแยกเป็นงบดำเนินการและงบลงทุน

การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ก่อภาระงบประมาณ

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> และกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ <http://www.iprd.coj.go.th> และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีหนังสือเวียนถึงส่วนราชการต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

ประธานศาลฎีกา เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจาก

ร่างกฎหมายนี้เป็นการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลยุติธรรม จึงจำเป็นที่จะให้ประมุขของศาลยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง

แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ไม่มี

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๙ การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ไม่มี

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่ประชาชนเกินสมควรอย่างไร

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

กระทรวงการคลัง

สำนักงานประมาณ

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ได้แก่

เพื่อให้การตรากฎหมายของศาลยุติธรรมสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> หรือเว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น หรือเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมีกำหนดระยะเวลา ๑๕ วัน

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดหลักการคุ้มครองกันตุลาการและปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม) และได้ดำเนินการเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> หรือเว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น หรือเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

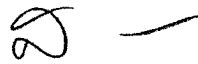
จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละเรื่อง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา

จัดทำร่างกฎหมาย ปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

(นายสรารุช เบญจกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

วันที่ ๒๖ ก.ค. ๒๕๖๑

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓ (สมยศฯ)

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

เรื่องเสรีจที่ ๑๐๒๑ - ๑๐๒๒/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เพื่อออกระเบียบกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๘๙๙๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงการคลัง ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป และให้สำนักงานศาลยุติธรรมรับข้อสังเกตของสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานกิจการยุติธรรม) และผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำเป็นบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) โดยมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ ในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ กำหนดให้ผู้พิพากษาที่มีความเห็นแย้งต้องเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลของตนกลัดไว้ในสำนวนด้วย

๑.๑.๒ มีการระบุถ้อยคำเพิ่มเติมให้รวมถึงที่ประชุมแผนกคดีด้วยซึ่งจะเป็นการสอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาในปัจจุบันซึ่งมีการแบ่งออกเป็นแผนกคดีต่าง ๆ

๑.๑.๓ เปลี่ยนแปลงองค์ประชุม โดยให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม

๑.๒ กำหนดให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมดังกล่าวได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และกระทรวงยุติธรรม เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ กระทรวงการคลัง เห็นชอบกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากมีระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีในศาลฎีกาและศาลชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๗ (๑) กำหนดเรื่องเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีในศาลฎีกาและศาลชั้นอุทธรณ์ไว้แล้ว การที่ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๓ วรรคหก บัญญัติให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา ได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดนั้น จึงอาจต้องพิจารณาว่า ควรมิบบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องเบี้ยประชุมตามร่างมาตรา ๓ วรรคหก อีกหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนของกฎหมายและปัญหาในทางปฏิบัติ

๒.๓ สำนักงบประมาณ มีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการและสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา โดยกำหนดหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ รวมถึงกำหนดให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมดังกล่าวเป็นการระดมความคิดเห็นของผู้พิพากษา ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์สูงยิ่งในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีอย่างอิสระ โดยมีลักษณะเป็นงานประจำที่มีระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นการเฉพาะตามความเหมาะสมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว รวมทั้งการกำหนดให้ได้รับเบี้ยประชุมทั้งองค์ประชุมและผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนอาจส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณในระยะยาว ดังนั้น การกำหนดให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมที่ไม่ใช่ผู้พิพากษาได้รับเบี้ยประชุม สำนักงานศาลยุติธรรมควรคำนึงถึงความเหมาะสมของภาระงานในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่จะต้องเป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่มีลักษณะการขัดกัน

แห่งผลประโยชน์และความซ้ำซ้อนของการได้รับคำตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ตลอดจนความเหลื่อมล้ำในภาพรวมของระบบคำตอบแทนบุคลากรภาครัฐอันหมั่นหมั่นที่อาจขัดต่อหลักความเป็นธรรมทางสังคมด้วย

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นควรให้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติแยกออกเป็น ๒ ฉบับ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ ดังนี้

(๑.๑) ตัดถ้อยคำที่ระบุถึงจำนวนผู้พิพากษาฝ่ายข้างมากในการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งในกรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน จากเดิมที่กำหนดไว้ว่า “ในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ต้องไม่น้อยกว่าสองคนและในศาลฎีกาไม่น้อยกว่าสามคน” ออกโดยให้เหลือเฉพาะคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมากเท่านั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และให้เป็นไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

(๑.๒) กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

(๑.๓) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

(๒) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยนำหลักการเกี่ยวกับการกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาไปกำหนดไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

(๒.๑) เพิ่มมาตรา ๑๗ (๑/๑) ดังนี้

(๒.๑.๑) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเพื่อให้มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

(๒.๑.๒) แก้ไขหลักการที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกามีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด เป็นกำหนดให้สิทธิเฉพาะข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเท่านั้นที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม เพื่อมิให้

ส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณในระยะยาวตลอดจนความเหลื่อมล้ำในภาพรวมของระบบค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงานงบประมาณ

(๒.๒) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีในศาลฎีกาและศาลชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลใช้บังคับได้จนกว่าจะมีการออกระเบียบตามมาตรา ๑๗ (๑/๑)

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความสะดวกความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบ และเที่ยงธรรม

๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ให้รวมถึงการกำหนดเบี้ยประชุมให้แก่ข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความสะดวกความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียด รอบคอบ และเที่ยงธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๑

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

.....

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็นการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา ตามมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๙ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วสมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้วจะมีข้อดีดังนี้^๑

๑. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมจะมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบและเที่ยงธรรม ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นและทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วสมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก รวมทั้งการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งถือว่ามีความคุ้มค่าในแง่งบประมาณที่ใช้และไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนแต่อย่างใด และประชาชนไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา), ข้อ ๕.๔ ประโยชน์ที่จะได้รับ.

ภาคผนวก

- : ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๘๑๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่
และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ภาค ๑
บททั่วไป

ลักษณะ ๒
ศาล

หมวด ๒
การคัดค้านผู้พิพากษา

มาตรา ๑๑ เมื่อคดีถึงศาล ผู้พิพากษาคคนหนึ่งคนใดในศาลนั้นอาจถูกคัดค้านได้ในเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้พิพากษานั้นมีผลประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับคดีนั้น

(๒) ถ้าเป็นญาติเกี่ยวข้องกับคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คือว่าเป็นบุพการี หรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงาน นับได้เพียงสองชั้น

(๓) ถ้าเป็นผู้ที่ได้ถูกอ้างเป็นพยานโดยที่ารู้ได้เห็นเหตุการณ์ หรือโดยเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้เป็นพิเศษเกี่ยวข้องกับคดีนั้น

(๔) ถ้าได้เป็นหรือเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้แทนหรือได้เป็นทนายความของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาแล้ว

(๕) ถ้าได้เป็นผู้พิพากษานั่งพิจารณาคดีเดียวกันนั้นในศาลอื่นมาแล้ว หรือเป็นอนุญาโตตุลาการมาแล้ว

(๖) ถ้ามีคดีอีกเรื่องหนึ่งอยู่ในระหว่างพิจารณาซึ่งผู้พิพากษานั้นเอง หรือภริยา หรือญาติทางสืบสายโลหิตตรงขึ้นไป หรือตรงลงมาของผู้พิพากษานั้นฝ่ายหนึ่ง พินาทกับคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือภริยา หรือญาติทางสืบสายโลหิตตรงขึ้นไปหรือตรงลงมาของคู่ความฝ่ายนั้นอีกฝ่ายหนึ่ง

(๗) ถ้าผู้พิพากษานั้นเป็นเจ้าของหรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๑๒ เมื่อศาลใดมีผู้พิพากษาแต่เพียงคนเดียว ผู้พิพากษานั้นอาจถูกคัดค้านด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในมาตราก่อนนี้ได้ หรือด้วยเหตุประการอื่นอันมีสภาพร้ายแรงซึ่งอาจทำให้การพิจารณาหรือพิพากษาคดีเสียความยุติธรรมไป

มาตรา ๑๓ ถ้ามีเหตุที่จะคัดค้านได้อย่างใดอย่างหนึ่งดังที่กล่าวไว้ในสองมาตราก่อน เกิดขึ้นแก่ผู้พิพากษาคนใดที่นั่งในศาล

(๑) ผู้พิพากษานั้นเองจะยื่นคำบอกกล่าวต่อศาลแสดงเหตุที่ตนอาจถูกคัดค้าน แล้วขอถอนตัวออกจากการนั่งพิจารณาคดีนั้นก็ได้

(๒) คู่ความที่เกี่ยวข้องอาจยกข้อคัดค้านขึ้นอ้างโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาล แต่ถ้าตนได้ทราบเหตุที่ฟังคัดค้านได้ก่อนวันสืบพยาน ก็ให้ยื่นคำร้องคัดค้านเสียก่อนวันสืบพยานนั้นหรือถ้าทราบเหตุที่ฟังคัดค้านได้ในระหว่างพิจารณา ก็ให้ยื่นคำร้องคัดค้านไม่ช้ากว่าวันนัดสืบพยานครั้งต่อไป แต่ต้องก่อนเริ่มสืบพยานเช่นว่านั้น

เมื่อได้ยื่นคำร้องดังกล่าวแล้ว ให้ศาลงดกระบวนการพิจารณาทั้งปวงไว้ก่อนจนกว่าจะได้มีคำชี้ขาดในเรื่องที่คัดค้านนั้นแล้ว แต่ความข้อนี้มีให้ใช้แก่กระบวนการพิจารณาซึ่งจะต้องดำเนินโดยมิชักช้า อนึ่ง กระบวนการพิจารณาทั้งหลายที่ได้ดำเนินไปก่อนได้ยื่นคำร้องคัดค้านก็ดี และกระบวนการพิจารณาทั้งหลายในคดีที่จะต้องดำเนินโดยมิชักช้า แม้ถึงว่าจะได้ดำเนินไปภายหลังที่ได้ยื่นคำร้องคัดค้านก็ดี เหล่านี้ย่อมสมบูรณ์ไม่เสียไป เพราะเหตุที่ศาลมีคำสั่งยอมฟังคำคัดค้าน เว้นแต่ศาลจะได้กำหนดไว้ในคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาคนเดียว และผู้พิพากษานั้นถูกคัดค้าน หรือถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาทั้งหมดถูกคัดค้าน ให้ศาลซึ่งมีอำนาจสูงกว่าศาลนั้นตามลำดับเป็นผู้ชี้ขาดคำคัดค้าน

ถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาที่มีได้ถูกคัดค้านรวมทั้งข้าหลวงยุติธรรม ถ้าได้นั่งพิจารณาด้วยมีจำนวนครบที่จะเป็นองค์คณะและมีเสียงข้างมากตามที่กฎหมายต้องการ ให้ศาลเช่นว่านั้นเป็นผู้ชี้ขาดคำคัดค้าน แต่ในกรณีที่อยู่ในอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียวจะชี้ขาดคำคัดค้าน ห้ามมิให้ผู้พิพากษานั้นมีคำสั่งให้ยกคำคัดค้าน โดยผู้พิพากษาอีกคนหนึ่งหรือข้าหลวงยุติธรรมมิได้เห็นพ้องด้วย

ถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาที่มีได้ถูกคัดค้าน แม้จะนับรวมข้าหลวงยุติธรรมเข้าด้วย ยังมีจำนวนไม่ครบที่จะเป็นองค์คณะและมีเสียงข้างมากตามที่กฎหมายต้องการ หรือถ้าผู้พิพากษาคนเดียวไม่สามารถมีคำสั่งให้ยกคำคัดค้านเสียด้วยความเห็นพ้องของผู้พิพากษาอีกคนหนึ่ง หรือข้าหลวงยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในวรรคก่อน ให้ศาลซึ่งมีอำนาจสูงกว่าศาลนั้นตามลำดับเป็นผู้ชี้ขาดคำคัดค้าน

ลักษณะ ๖

คำพิพากษาและคำสั่ง

หมวด ๒

ข้อความและผลแห่งคำพิพากษาและคำสั่ง

มาตรา ๑๔๐^๑ การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ดำเนินตามข้อบังคับต่อไปนี้

(๑) ศาลจะต้องประกอบครบถ้วนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยเขตอำนาจศาล และอำนาจผู้พิพากษา

(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก จำนวนผู้พิพากษาฝ่ายข้างมากนั้น ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ต้องไม่น้อยกว่าสองคน และในศาลฎีกาไม่น้อยกว่าสามคน ในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งของตนกลัดไว้ในสำนวน และจะแสดงผลแห่งข้อแย้งไว้ด้วยก็ได้

ในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณี เห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่^๒

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ ที่ประชุมใหญ่นั้น สำหรับศาลอุทธรณ์ให้ประกอบด้วยอย่างน้อยผู้พิพากษาหัวหน้าคณะไม่น้อยกว่า ๑๐ คน สำหรับศาลฎีกาให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนผู้พิพากษาแห่งศาลนั้น และให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งได้ด้วย

(๓) การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้อ่านข้อความทั้งหมดในศาลโดยเปิดเผย ตามเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้ ต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่าย หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดลงไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือในรายงานซึ่งการอ่านนั้น และให้คู่ความที่มาศาลลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ถ้าคู่ความไม่มาศาล ศาลจะงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดแจ้งไว้ในรายงาน และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้อ่านตามกฎหมายแล้ว

เมื่อศาลที่พิพากษาคดี หรือที่ได้รับคำสั่งจากศาลสูงให้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งตามบทบัญญัติในมาตรานี้วันใด ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันที่พิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนั้น

^๑ มาตรา ๑๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

^๒ มาตรา ๑๔๐ (๒) วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๔๑ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทำเป็นหนังสือ และต้องกล่าวหรือแสดง

(๑) ชื่อศาลที่พิพากษาคดีนั้น

(๒) ชื่อคู่ความทุกฝ่ายและผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้แทน ถ้าหากมี

(๓) รายการแห่งคดี

(๔) เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง

(๕) คำวินิจฉัยของศาลในประเด็นแห่งคดีตลอดทั้งค่าฤชาธรรมเนียม

คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นต้องลงลายมือชื่อผู้พิพากษาที่พิพากษาหรือทำคำสั่ง หรือถ้าผู้พิพากษาคงใดลงลายมือชื่อไม่ได้ ก็ให้ผู้พิพากษาอื่นที่พิพากษาหรือทำคำสั่งคดีนั้นหรืออธิบดีผู้พิพากษาแล้วแต่กรณี จดแจ้งเหตุที่ผู้พิพากษาคงนั้นมิได้ลงลายมือชื่อและมีความเห็นฟ้องด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น แล้วกลัดไว้ในสำนวนความ

ในกรณีที่ศาลมีอำนาจทำคำสั่งหรือพิพากษาคดีได้ด้วยวาจา การที่ศาลจะต้องทำรายงานเกี่ยวกับคำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่จำเป็นต้องจดแจ้งรายการแห่งคดีหรือเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย แต่เมื่อคู่ความฝ่ายใดแจ้งความจำนงที่จะอุทธรณ์หรือได้ยื่นอุทธรณ์ขึ้นมา ให้ศาลมีอำนาจทำคำชี้แจงแสดงรายการข้อสำคัญ หรือเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยกลัดไว้กับบันทึกนั้นภายในเวลาอันสมควร

(๕)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 เลขรับ ๙๑๒๐
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑
 เวลา ๑๑.๕๐ น.
 สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๘๑๖

๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วนดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 รับที่.ค.น.ส. ๒๕๖๑ วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑
 เวลา ๑๓.๑๑ ส่ง พจน.
 สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 รับที่ ๒๓/๒๕๖๑
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑
 เวลา ๑๓.๒๕ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (วณิข)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑ (D/วณิข/๐๙/หนังสือ/๐๐๘)

www.cabinet.thaigov.go.th

(๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์
การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหา
โดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่
ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์
และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไป
ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

และให้ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา ประธานแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษา หรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่า ปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย”

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

๒.๒ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบ และเที่ยงธรรม

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์
และศาลฎีกา)

ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเชิญประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) ระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และต่อมาในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งนำหลักการเกี่ยวกับการกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาไปกำหนดไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมในการกำหนดเบี้ยประชุมให้แก่ข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๗๔๒ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

ดังนั้น เพื่อให้การตรากฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรมสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑.๑ สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย

๑.๑.๒ การประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรม

โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม และ (๒) ของมาตราดังกล่าว กำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

๑.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย ระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๑๕ วัน

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๑.๓ กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้แจ้งการประกาศการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ไปยังหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อแจ้งให้ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม บุคลากรในหน่วยงาน กระบวนการยุติธรรมและบุคคลทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ตามวันเวลาดังกล่าวข้างต้น

๒. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดประเด็นการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๓. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น และการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

- เห็นชอบ เนื่องจากเป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมใหญ่และประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีให้มีความรอบคอบ เป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าการพิจารณาของศาลยุติธรรมได้มีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียด รอบคอบ และเที่ยงธรรม

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

- มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๖ คน จากจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด ๑๐๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘) เห็นว่า การให้วินิจฉัยคดีโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีนั้น ไม่ควรตัดสิทธิในการนำคดีเข้าที่ประชุมใหญ่ได้แม้จะได้อำนาจโดยที่ประชุมแผนกคดีแล้วก็ตาม เพราะเป็นการกระทบหลักการพิจารณาคดีโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา ซึ่งเป็นการวางหลักกฎหมายสำคัญที่มีผลกระทบต่อสังคม ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติเป็นเวลายาวนาน

คำชี้แจง

การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้ แม้ที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแห่งคดีแล้วก็ไม่ตัดสิทธิที่จะนำเข้าสู่การวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีเท่านั้น

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สมยศ วงษ์ดี ร่าง/พิมพ์/ทาน

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑